

La multi ani...

— Bukaresti levél —

Holnap, december 30-án ünnepi a köztársaság kiállításának 15. évfordulóját a Román Népköztársaság, 1947. december 30-ától a kommunista párt vezetésével őrösi eredményeket ért el a testvéri román nép: a szocializmus, a kommunizmus útján haladva a korábbihoz képest teljesen megváltoztatta az ország gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális életének arculatát. Az évforduló alkalmából közöljük az alábbi cikket, amely Bukarest fejlődésébe és lakosságának mai életébe ad némi betekintést.

Valahogy úgy képzeltem el a mondabeli pásztor, »Burcúr«-t, aki a fogarasi hegyekből lement a síkságra, nyáját hajtva maga előtt, hogy feltétlenül hosszú, fehér szakállt hordott, derekát vastag tűsző övezte és kezében ott volt elmaradhatatlanul a pásztorkodás nélkülözhetetlen kelleke, a furkósbot. Mert a szőlőkban, a néphitben még fel-felvetődik az a legenda, hogy Burcúr pásztor alapította volna a várost, s innen származna a neve is, Bucuresti, ami az öröm városát jelent. És bár a legendákat előbb-utóbb beszövi az idő, így a Burcúr pásztor is, mégis a belvárosban szerényen gubbaszkodik egy kis templom, amit valaha fából épített volna e nevezetes pásztor, s amit a város égése után kőből újból építettek Bukarest lakói.

Az egész város új

Legenda ide — legenda oda, a lényeg az, hogy Bukarest a messzi hegyek és a kéklő Duna között fekszik a hosszúra nyúlt síkságon, amit a tenger zár le keleten. Éppen ezért a régi kereskedelem, az áru forgalma, a »hegyi emberek« és a tengeri halászok közötti cserék hozták létre az első településeket. 1460-ban maradtak fellejegyzések, amik a városra vonatkoztak, »ha el nem égetek«. Mert az előző századokban mindent fából építettek és a törkökkel való háborúskodásban elégett a város is. Majd később az osztrák elnyomás keserű éveit következtek, ami nagyban hozzájárult ahhoz, hogy építészeti stílusban, építkezésben, műemlékek létrehozásában nem fejlődhetett annyira. Persze azért akad jó néhány épület, amely klasszikus építészeti stílusban készült.

No de a bukaresti emberek nem is a régi építkezésekre büszkéek, hanem a maiakra. Hiszen az egész város új, nincs is talán az egymillió 300 ezer lakosú Bukarestben utca, ahol ne tanúsíthatna egy-két új bérház a felszabadult nép szorgalmáról, élet színvonalának emelkedéséről. Nagyjából már eltűntek — de néhol még megtalálhatók — a budapesti volt Mátyás Valériára emlékeztető nevedek, azonban ma holnap ezeket is felszántják a traktorok és sugárutak, paloták

Romániai szakember látogatása az ecsetgyárban

(Tudósítonktól)

Kedves vendég látogatta meg üzemünket: Mokos László, a nagyváradi Haia Lipschitz üzem műszaki vezetője. A nagyváradi gyár több részlegből áll, s fő profilja: műanyag tárgyak készítése és a kefe-ecset gyártás. Vendégünk a KGST keretében tapasztalatsere-látogatásra érkezett hazánkba és gyárunkba. Fő érdeklődése, hogyan alkalmazzuk a műanyag szálakat a hazai ecsetgyártásban, azok a használatban miként váltak be, s miként fogadták a műanyag bevonulását az ecsetkészítésnél. Ugyanis a román ecsetipari szakemberek is a műanyag szálakban látják az ecsetgyártás jövőbeni legfonto-

épülnék helyükbe. »Monumentális, hihetetlen« — szokták volt mondogatni a külföldi vendégek, ha az építkezésekről esik szó.

Ultramodern textilkombinánt

Bukarest szívében a volt királyi palota és a Sala Palatului mögött félkörben elterülő új emeletes bérházak alkotják, amelyek között 19 emeletet is láthatunk. Különösen este szép a tér a színek sokféle vibrálásában, amint a neon nappali fényt áraszt.

Persze a lakóházak építésén túlmenően ma már kézzel foghatóak azok a törekvések is, amelyek a mezőgazdasági jellegű országból felelt, ipari jellegű országot hoztak létre. Az ország gazdasági nyersanyagokban. A ploesti olajmezők, a fa, a só — kincset ér. Ma már a textiltipara is jelentős exportra termel, mint például Bukarestben a »Gheorghiu-Dej Textilkombinánt«, amely a város szélén — mint általában a legtöbb üzem — foglal helyet. Nyolcezer munkás dolgozik Kelet-Európa legmodernebb gyárában. Orvosi rendelő, bölcsőde, üzemi kórház, napközi, 1600 személyes étkezdé áll a dolgozók és gyermekeik rendelkezésére. De ami lényegesebb: a munkafolyamatokat az utolsó mozdulatig gépesítették. Hihetetlenül rövid idő alatt készülnek a ruhák.

Év végi szokások

Mivel a múlt év szilveszterét és az újévet Bukarestben töltöttem, néhány mondatban érdemese megemlíteni a szokásokat. Tudvalevő, hogy Romániában a szilvesztert és a karácsonyt együtt ünneplik, éppen ezért a forgalom az óév utolsó napján hasonló a budapestihez, különösen a »Calea Victoriei«-en, a Győzelem útján. A kirakatok tömve árakkal és a széles, tiszta utcák tele vásárlókkal.

A gyermekeknek több téren fenyőfákat állítanak, amelyeket »mindenki karácsonyfájának« neveznek. A »Piata Palatului«-on is gyönyörű, 10—12 méter magas fenyőt díszítettek és a lampionok, díszfüggönyök, körtek messze világítottak az esteben. A karácsonyfák körül játékok, cellővöndék, kitömött medvék, motorbiciklik és egyéb játékok találhatók, amelyeket a gyerekek »ostromolnak«, különösen az új év első napján, amikor is »gyerekek napja« van.

Az üzletek késő estéig, 22 óráig — magyar idő szerint 21 óráig — árusítottak szilveszterkor.

Szórakozás — olcsón

Nem sokkal éjjel előtt csendül a forgalom, elné-

mulnak a villamosok csilingelési és autók dudálásai, csupán egy-két tűzijátékhoz előkészített ágyú pukkanása hallik. Legtöbb családban bensőséges az ünnep, csakúgy, mint odahaza, de azért a filmszínházak, éttermek, szalodák megtelnek, mint nálunk. Egy-egy mozijegy, szelvényvásárlás előadásnál a legdrágább hely is csupán 4—5 leibe kerül. (6,50-tól 8 forintig). Általában a szórakozóhelyekre későn érkeznek a vendégek, előre foglalt asztalokhoz, és bőséges vacsorát fogyasztanak. A Hotel Lidóban szilveszterezők, külföldiek és hazaiak, a következő menüt fogyasztották: szilvapálinka, kaviár, libamáj, tonhal, malacpecsenye, sült pulyka, saláta, csokoládétorta, sajt, alma, szőlő, moogyoró, feketekávé és a különböző italok. Így természetes, hogy az óévbeli az új évbe az utat »végigesszük«. Éjjel előtt pár perccel az államfő újévi köszöntőt mond, majd a vilány kialszik, és a nemzeti himnuszról egy részletet játszik a zenekar, de a vendégek nem éneklik. Utána ismét »vacsorázás«. Az asztaltársaság egymásnak halkan, szinte észrevétlenül kívánnak boldog új évet, de a csokolózás nem szokás. Papírcsákókat a reggel közeledtével többen vásárolnak, de az utcák korántsem zajosak, nem »teletrombitáltak«. Egy-egy rendezvényél, de a szalodában is izléses dekorációval felírják: »La multi ani 1963«, ami szó szerint lefordíthatatlan. Ezt a mondatot használják pohárkoccintáskor is.

Az úttörők napja

Újévkor Bukarest tele van sétálókkal, gyerekekkel. Ilyenkor tartják az úttörők napját, a karnevált. A Sala Palatului-ban és a volt királyi palota termeiben vídám gyerekhad köszönti az új esztendő. Az említett helyen három tánc, két játék és két étkezőterem állott a jelmezes karneválzó fiatalok rendelkezésére.

Újévkor, mit csináljon a külföldi Bukarestben? Elmegy a »Restaurantul Romanesc Padurea Banease«-ba, ahol minden felszolgáló pincér különböző vidékek nemzeti viseletében szorgoskodik. De ellátogat a Muzeul Satului-ba is, ahol 192 ház van eredeti tájlejegének megfelelően építve. Többek között dobudrzsák, moldvai és székely házak.

Szép, új város Bukarest. A felszabadult nép keze formálja, csinosítja napról napra. A külföldi, ha hazájába visszatér az új év első napjaiban, csak így búcsúzzhat: La multi ani...

Lukács Imre

Mikor lesz az ember és a Hold első találkozója?

A varsói munkás hírügynökség az új esztendő küszöbén néhány kérdéssel fordult a világ legnagyobb úrhajózási társaságainak vezetőihez, hogy lemérje, mit vár a világ 1963-tól az űrrepülés területén. Az első kérdés így hangzott:

— Mikor érkezik az első ember a Holdra?

A több mint félszáz válasz többsége 1967-re várja az ember és a Hold első találkozóját.

Habár a lengyel újságírók nem kérdezték, melyik ország éri el elsőnek a Hold felszínét, a svájci Interavia-tól kapott válasz mégis szókimondó: »1967 eleje: állandó kutatóállomás létesítése a Holdon. Az amerikai űrpilóták azonban valószínűleg csak 1968-ban szállnak a Hold felszínére«.

A második kérdés az ember »úrexpanziójának« további irányára vonatkozott.

A kérdezettek egyetértettek abban, hogy a Holdon »gyökeret vert ember« úrhódító útjának következő állomása egyesek szerint 1970-ben, mások szerint legkésőbb 1989-ben: a Mars lesz. (MTI)

Január elsejétől

Szegeden az AKÖV bonyolítja le a helyi autóbushforgalmat

Tegnap, pénteken délelőtt a városi tanácsnál ünnepélyes külsőségek között került sor a helyi autóbushforgalom átadására. Mint ismeretes, eddig Szegeden a helyi autóbush-közlekedést a Közlekedési Vállalat bonyolította le. A lakosság részéről egyre több jogos igény érkezett a tanácshoz, a Közlekedési Vállalathoz, melyeket a vállalat szegényes gékparkjával nem tudott kielégíteni. A szegedi autóbush-közlekedés megújítása érdekében tárgyalás kezdődött a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium, valamint a szegedi városi tanács között.

Az előzetes tárgyalások eredményei tegnap realizálódtak.

Megegyezés történt a minisztérium és a tanács között: 1963. január elsejétől a szegedi helyi autóbush-forgalmat az Autóközlekedési Vállalat bonyolítja le.

Az ünnepélyes átadáson részt vett Földvári László közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, Hidas György, a KPM autóközleke-

Odaitélték a tanács 1962. évi irodalmi, képzőművészeti és műszaki ösztöndíját

Tegnap a városi tanács végrehajtó bizottságának ülésén döntöttek a tanács 1962. évi ösztöndíjainak odaítéléséről. A képzőművészeti ösztöndíjat, s az ezzel járó négyezer forintot Szeles Zoltán művészettörténész kapta meg. Szeles Zoltán több mint tíz éve aktívan tevékenykedik Szeged képzőművészeti életének irányításában. A szabadtéri játékok megrendezése óta a szegedi nyári tárlat szervezési és lebonyolítási feladatait vállalta magára. Idén ennek megrendezése országos elismerést váltott ki szakemberek körében. Évek óta nagy szorgalommal végzi a város művészettörténetének feltárási munkáját. Publikációs tevékenységével a szegedi képzőművészeti életnek országos elismerést vívott ki. Munkásságának elismerésül a Művelődésügyi Minisztérium jelenleg 3 hónapos olaszországi tanulmányútra küldte.

Az irodalmi ösztöndíjat, s a négyezer forintot lapunk munkatársa, Lódi Ferenc költő kapta. Az odaítélés-

nél figyelembe vették, hogy idén jelent meg Lódi Ferenc hatodik verseskötete Lepketánc címmel. E kötet a költő fejlődésének felfelé ívelő szakaszát jelzi. Gondolatanyaga a szegedi irodalom felszabadulás utáni kibontakozásával együtt járó összes lényeges kérdések motivumainak lírai szintézisét igyekszik megvalósítani. A korábban megjelent Nehéz hűségben című kötettel együtt a Lepketánc a költő hűség hitvallása a nép ügye mellett.

A műszaki ösztöndíjat Tarnai Lászlónak az ÉM Tervező Vállalat építész-mérnökének ítelték oda. A fiatal mérnök a városi tanács megbízása alapján több tervet készített, ezek közül kiemelkedik az idén tervezett Rózsa Ferenc sugáruíti 16 tantermes általános iskola, melyet a legkorszerűbb eszközökkel, de az iskola funkcióinak messzemenő megvalósítása mellett oldott meg oly módon, hogy a kivitelezési költség mélyen az országosan megadott egy tanteremre eső költségösszeg alatt van.

dési dolgozók december közepéig megkapták az áthelyezési értesítést, mely részükre semmi különös hátránnyal nem jár. A minisztérium, valamint az autóközlekedési vezérigazgatóság a MÁVAUT autóbushjainak igénybevételével igyekszik javítani a szegedi közlekedést.

Az utasoknak érezniük kell a nagyüzem előnyeit. Az AKÖV autóbushjai részükre mindig rendelkezésre áll a saját, valamint a MÁVAUT műhelyei, így üzembekes autóbushok biztosítják a zavartalan közlekedést. A miniszterhelyettes hangsúlyozta, hogy január elsejétől kulturáltabbnak kell lennie a közlekedésnek, a lakosságnak éreznie kell a változást, az igényeket maximálisan ki kell elégíteni.

A kulturált utazás érdekében már január elsejétől hét darab új típusú nagy autóbush állítanak forgalomba. Ezenkívül igyekeznek megoldani a szegediek régi kérését és a 7-es villamosvonalon a Somogyi utcától a textilművekig január elsejétől ugyancsak autóbush közlekedik majd. Ezenkívül pontosan tanulmányozzák az igényeket és ott, ahol szükség mutatkozik, átcsoportosítással próbálják megoldani a kényelmes utazást.

Fogadás

a Román Népköztársaság budapesti nagykövetségén

Mihail Rosianu budapesti román nagykövet a Román Népköztársaság kiállításának 15. évfordulójára alkalmasból pénteken este fogadást adott a nagykövetségben. A fogadáson megjelent Apró Antal, a Minisztertanács elnökhelyettese, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, Ajtai Miklós, az Országos Terhivatal elnöke, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja, Nagy Dániel, az Elnöki Tanács helyettes elnöke, Péter János külügyminiszter. Részt vett a fogadáson az MSZMP Központi Bizottságának és Elnöki Tanácsának és a Minisztertanácsnak több tagja, valamint politikai, gazdasági és társadalmi életünk sok ismert személyisége.

Jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

A csárdástól a bécsi keringőig

Drezdai lap a szegedi Béke-zenekar szerepléséről

Ismeretes, hogy a szegedi Béke-zenekar Zsiga Ernő vezetésével Drezdába, Szeged NDK-beli testvérvárosába utazott. Az ottani Szeged vendéglobben fél éven át muzsikálnak estéről estére, s — mint a hozzánk érkező hírek tanúsítják — igen nagy sikerrel. A vendéglobben helyszíni közvetítést adott a drezdai rádió, a Die Union című újság pedig »A csárdástól a bécsi keringőig« címmel nagy riportban számolt be az együttessel. E riport egy részletét közöljük az alábbiakban.

»Azok az utasok, akik az elmúlt pénteken a Hungária expresszrel érkeztek Drezdába, nagyon sajnálták, hogy a motorvonatnak nem volt kérés. Ezzel a vonattal utazott Zsiga Ernő magyar primás szolistáival. Egész utazás alatt egyetlen percre sem telt el a hegedű, klarinét és a cimbalomverő. Hat

hónapot töltenek Drezdában. A Szeged étteremben, ahol hamisítatlan magyar hangulatot teremtenek.

Már szombaton este 7 óra után kiírták a Szeged bejáratára: minden hely foglalt. Zsiga együttese ekkor lépett fel először. A magyar zenészek rögtön meglepetéssel szolgálták: mindenkit valódi szegedi paprikával ajándékoztak meg. És ezután kezdődött az, amit szavakkal nem is lehet leírni. A hat zenész már az első percekben belepota magát a vendégek szívébe. Muzsikájukban nagyszerű tudást, nemzetközi tapasztalatot és magyar temperamentumot egyesítettek.

A szovjet vendégek saját népdalaikat hallhatják, az idősebbeknek hallgatnak kedveskedtek, a magyar zené és a technikai virtuozitás kedvelői pedig Brahms, valamint számos magyar vidék csárdás-dallamaiban gyönyörködhetek. Elmélyült zenei átélésük és kiváló hallásuk mindenki számára két-

ségbevonhatatlanul bebizonyosodott, amikor a primás régi magyar szokás szerint, egyik asztaltól a másikhoz ment, s az összájáték ennek ellenére is kiváló maradt. Nagyon örülünk, hogy ezt az együtttest az NDK-ban üdvözölhetjük. Jelenlegi összetételükben az együttes nagyszerű közösséggé formálódott. Mind egyikük saját hangszerezen szólta. Zsiga Ernő, Zsiga Béla, ifj. Zsiga Ernő, Kiszin Miklós, Kate István és Berkes István nem ismeretlen nevek Magyarországon.

Arra a kérdésre, hogyan lesz valaki primás, Zsiga Ernő a következő választ adta:

»Hétéves koromban kezdtem hegedülni. Régi magyar szokás szerint, hegedűt tettem a bölcsőmbé, de azért naponta 7—11 órát kellett gyakorolnom és a konzervatóriumot is elvégeztem.

Zsiga Ernő 1952-ben a magyar népi kultúra előmozdításáért a Magyar Népköztársaság népművésze kitüntető címet kapta.